

'רוקמים חלום' - יוזמה קהילתית של רוקמים אתיופים בירושלים

יהדות אתיופיה היא מן הקהילות היהודיות העתיקות ביותר בעולם. בני העדה כמהו לציון מדורי-דורות, שמעו על ירושלים, לה קראו: ירוש-עלם (ירוש = משהו מיוחד, עלם=עולם). בראשית שנות השמונים התקבלה החלטה במדינת ישראל לחלץ את יהודי אתיופיה ולהביא לעלייתם ארצה. מאז עלו מאתיופיה למעלה מ-30,000 יהודים במספר גלים. מרבית העולים

נאלצו לעבור מסלול ייסורים בדרכם לישראל: לקראת "מבצע משה" צעדו ברגל במשך שבועות כדי להגיע בסתר לגבול סודן. לקראת "מבצע שלמה" ואחריו עזבו את כפריהם ונאלצו להמתין תקופות ארוכות במחנות זמניים עד העלאתם ארצה. לא כולם זכו להשלים את המסע וקיפחו את חייהם בשל תלאות הדרך, רעב, מחלות, התנאים במחנות והתנכלות האוכלוסיה המקומית. חלק מהעולים הותירו מאחור בני משפחה וממתינים עד היום לתשובת משרד הפנים בעניינם.

עם הגיעם ארצה החלו העולים מסע נוסף אל קליטתם בחברה הישראלית, ובערים רבות בארץ התפתחו קהילות של עולי אתיופיה. בירושלים, בשכונת קרית מנחם, התקבצה קהילה של כ-400 משפחות ממוצא אתיופי. בשעה שרבים מבני העדה משתלבים בהצלחה בחברה הישראלית, עבור חלקם (בעיקר המבוגרים) המעבר לארץ זרה, לתרבות ושפה חדשה, היה קשה, והם נותרו מנותקים ומובטלים.

לרכז הקהילתי שפגש בהם התברר שכאשר שהו במחנות באתיופיה והמתינו לעלות לארץ נהגו לעסוק בריקמה. צוות מתנדבים ופעילים סייע לבני העדה לחזור לרקום, סיפק בדים וחוטים מתוך תקווה שהדבר יוסיף עניין ומשמעות לחייהם. יוזמה

זו הניבה שלל רקמות המתארות, בצבעים ססגוניים, תמונות מסיפורי התנך ומחיי הכפר באתיופיה. לקבלת עזרה בפן העיצובי יצרנו קשר עם המסלול לעיצוב תעשייתי של מכללת הדסה והללו נרתמו בהתלהבות לסייע בעיצוב מוצרים נוספים. שיתוף הפעולה בין הרוקמים לסטודנטים לעיצוב הוביל ליצירת פריטים ייחודיים שהוצגו בתערוכת העיצוב הירושלמי בדצמבר 2013. אנו פועלים על מנת להפוך את הרקמות הססגוניות והיפות למוצר מוגמר ואיכותי.

כיום מאורגנים במיזם 'רוקמים חלום' כעשרה רוקמים ורוקמות שעבורם הרקמה מהווה דרך לשמר מסורת ולקיים (לראשונה מאז הגעתם ארצה) אורח חיים יצרני ויוצר. ואולי גם דרך לזכות בהכרה ובהערכה במולדת החדשה.

'רוקמים חלום' - הרוקמים האתיופים בקרית מנחם, ירושלים
ליצירת קשר: ayeletar@hac.ac.il

סימולוגיה וסמיוטיקה

